

Szabadság

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hírlapja

Megjelenik minden kedden reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth-utca 17.

Május 9 a román állam függetlenségének ünnepe

1877 május 9-én mondotta ki a román országgyűlés az állam függetlenségét. Az uralkodó bojár-osztály által a nép nyakára fűzött Hohenzollern-Siegmaringen uralkodók azonban a maguk ünneplésére sajátították ki ezt az eseményt is és a történelem megamisításával május 10-ére: a koronázás ünnepére tették a függetlenség ünnepét is.

A királyság felszámolásával a népi demokrácia felszámolja annak hazugságait és Tiu Maiorescu és Iorga Miklós adstaira támaszkodva május 9-ét nyilvánította a román állam függetlenségi ünnepének.

A valódi függetlenséget országunk tulajdonképpen 1945 május 9-én vívta ki, amikor a szovjet hadsereg oldalán harcolva térdre kényszerítették az egész Európát vérrel beszennyező, német fasizmust. Ez a tény adta meg országunknak a szabad és független fejlődési lehetőséget a népi demokrácia vonalán.

Városunk méltóképpen ünnepelte meg a nap jelentőségét. A mozi-termet zsúfolásig megtöltött közönség előtt Szilágyi Ignác megyefőnök nyitotta meg az ünnepélyt román és magyar nyelvű bevezető szavakkal. Gherman Mircea őrnagy román nyelven, Tömörly Ödön dr. tanár magyar nyelven ismertette a nap történelmi jelentőségét. A közönség lelkesen éltette a független Román Népköztársaságot, a román-magyar barátságot, a Szovjetuniót, Sztalin generálisizmusát.

Balogh Ferenc művészi hegedülése Tompáné zongorakisérével és több szavával tette teljessé a jól sikerült ünnep műsorát. Este fáklyás felvonulás fejezte be az ünnepélyt, mely alkalmából felolvasták Bodnárág honvédelmi miniszter május 9-iki napiparancsát.

A Magyar Népi Szövetség szervezetének munkája

A MNSz udvarhelymegyei szervezete a márciusi általános választások után levonva a szerzett tapasztalatokból a következtetéseket, hozzá fogott megyei szervezeteinek teljes megszervezéséhez és átalakításához. E munka elvégzéséhez segítséget adott az országos központ azzal, hogy Bukszár József országos szervezőt küldött ki, hogy irányító munkájával támogassa megyei szervezetünket.

A megyei szervezet legégetőbb kérdése a szervező felelősök beállítása. Mostanáig a megyénk területén lévő helyi szervezetek a megyei központtól kapták az irányítást és a nagy közlekedési nehézségek miatt bizony gyenge volt a tömegekkel való kapcsolat és érintkezés. Első és legfontosabb kötelesség a járási titkárságok felállítása és megszervezése, csak ezeken keresztül lehet a népet bekapcsolni a szervezeti életbe. Már eddig sikerült beállítani négy járásba ezeket a járási felelőseinket és pedig: a parajdi, oklándi, székelykeresztúri és a székelyudvarhelyi alsó járásba.

A járási felelősök a községekben lévő szervezeteket állandóan támogatják és segítik a szervezés terén. Ezen kívül minden segítséget meg kell adniuk a helyi szervezeteknek, hogy teljesen kiépülve bekapcsolódjanak ebbe a küzdelembe, melyet a MNSz a többi demokratikus pártokkal karöltve, egységesen folytat a demokratikus élet teljes kifejlődéséért. A járási felelősök munkába állításával egyidőben megkezdődik a havonta tartandó járási értekezletek rendszeresítése, hogy a megyei vezetőség a közvetlen kapcsolat és a gyűléseken való beszámolóik és felvilágosítások alapján tömegeinknek és szervezeteinknek segítséget adhasson.

A demokratikus erők harca a tartós békéért

A világ országai és népei nagy történelmi feladatok előtt állanak. E történelmi feladatok arra ösztönzik a demokratikus erőket és ebben a kommunista-pártokat is, hogy a népi tömegeket megszervezve olyan irányba vezessék, amely halározott választ ad az imperiálisták mesterkedéseire.

Ezt látjuk a nyugat-európai államokban, ahol a népi tömegek a kommunisták pártja mögé sorakoznak fel és a népet eláruló Bevin, Bidault és De Gasperival szembefordulnak, mivel tudják, hogy ezek csak a nép és az ország árulói.

Nálunk is a keleteurópai országokban a kommunista és munkás pártok azok, melyekkel szemben a népi tömegek bizalma növekedik, mivel e pártok törekvése az, hogy a népi tömegeket egyesítve, az eddigi demokratikus vívmányokat megszilárdítva a tökéletesség felé vigyék.

A tőkés és a bankárok, valamint az imperiálisták ügynökei ma már a munkásság egysége közé nem tudnak ékel verni. A széles népi rétegek egysége a különböző országok demokratikus frontjában tükröződik vissza, ahol a munkásság, a dolgozó földművesség és a haladó értelmiség tömegei menetelenek a haladás útján.

A különböző országok demokratikus pártjai és ezek élcsapatai: a kommunista pártok a népi tömegekkel együtt új feladatok elvégzése előtt állanak. Fel kell fegyverezni a tömegek vezetőit a marxista-leninista elmélet hatalmas fegyverével, hogy az országok tömegeit a helyes irány felé tudják vezetni.

A marxista leninista elmélet ereje abban van, hogy megismerve a lehetőségeket, adott helyzetben biztos tájékozódást nyújt, hogy a környező események megértése alapján előre lehessen látni az események fejlődését. Ennek alapján látni, hogy az események milyen irányban haladnak jelenben és hová fognak fejlődni jövőben.

A társadalom fejlődése és haladása a két világháború között, a szocializmus győzelme a Szovjetunióban, ennek történelmi szerepe a hitlerista Németország elleni háborúban és a háború utáni események mind-mind a Marx és Engels elméletének igazságát hirdetik. E tanokat Lenin és Sztalin

tovább fejlesztette. A marxista-leninista tudományos előrelátás ereje legyőzi a kapitálista világreakció és csatlósainak kalandos politikáját. Természetes tehát, hogy a népi demokratikus országokban, a munkásosztály politikai egységének helyreállítása a marxizmus-leninizmus alapján valósul meg, amely aztán helyesen tükrözi vissza a munkásosztály felszabadító szerepét minden egyes demokráci-országban.

A marxizmus-leninizmus megalapítói több ízben kifejezésre juttatták, hogy a forradalmi elmélet csak vezérfonal. Lenin hangsúlyozta, hogy Marx elmélete csak a tudomány alapjait rakta le, melyeket a szocialistáknak kell minden irányban tovább fejleszteniük. Ez elmélet a vezetés általános irányelveit szabja meg, amelyet másképpen kell alkalmazni például Angolországban, mint Franciaországban, de másként alkalmazza Franciaország, mint Németország. Ezek alapján a gyakorlati munka tapasztalataiból levont következtetések azt mutatják, hogy a pártok előtt hatalmas

munka áll. E feladat nem más, mint vezetőiknek és tömegeiknek ideológiát, eszmei nevelése.

Mert ha a nevelést elmulasztjuk, ott közömbösség lép fel a marxista elmélettel szemben és felmerül a visszafejlődés veszélye. Az ilyen szervezetekben elkerülhetetlenül jelentkezik a kispolgári önelégültség és felfuvalkodottság veszélye.

Azok a kommunisták, akik lebecsülik az elméletet, nem látják meg sem az osztályharc kiéleződését, sem az ellenség mesterkedését, abba az opportunista ábrándba ringatják magukat, hogy minden önmagától elrendeződik és, hogy a szocializmus mindenképpen győzedelmeskedik.

A Román Népköztársaság népi demokratikus erői, felmérve a 4 éves múlt tapasztalatait, megmutatják a helyes magatartás irányvonalát. A helyes irányvonal csak úgy fejleszthető tovább, ha a vezetők és népi tömegek elméleti kiképzését elmélyítjük, a marxista elmélettel birtokunkban öntudatosan végezzük a szocializmus országának felépítését.

Munkában Székelykeresztúr demokratikus érzelmű lakossága

Székelykeresztúron a Román Munkás Párt járási titkárának, Szikszai Jánosnak kezdeményezésére egy 100 tagból álló önkéntes munkabrigád alakult, s két igen nagy fontosságú és közérdeklő munkának az elvégzésére vállalkozott.

Az egyik csoport 30 munkással a nem régen megalakult Munkás Sport Club udvarán (volt Kaszinó) szorgoskodott egy a munkásság szórakozására szolgáló tekepálya újjáépítésén, két régi és roskadozó építmény lebontásán, nagyobb akadályokat képező fák kivágásán stb. Jövedv és szorgalmas munka jellemezte a munkáscsoportot. Mindenki örvendett, hogy részt vehet egy ilyen közérdeklő munkában. Így végzett el ez a munkacsoport több, mint 240 munkaóra alatt elvégezhető munkát.

A második munkáscsoport a Nagyküküllő folyásának szabályozási munkálatainál fejtett ki igen értékes munkát és az új folyómederből több, mint 100 m² földet távolított el. Ezt a nagyobb szabású munkát, mely a mezőgazdasági munkások termőföld-

területeinek a megmentését célozza, a község közmunkával kezdte meg s igen örvendetes, hogy a munkálatok meggyorsítását a demokratikus érzelmű lakosság önkéntes munkamegjánáltsal mozdítja elő. Megjegyzendő, hogy e 100 tagból álló csoport több tagja az unitárius gimnázium és az állami tanítóképző intézet demokratikus érzelmű tanárai közül került ki, mely tény a jövőre nézve is követendő példát mutat.

Székelykeresztúr, mely a demokratikus erők és vármegyénk előmenetelet minden eszközzel előmozdító meggyőzőkének és munkatársainak közbejöttére, csak néhány hete alakult át nagyközségből várossá, még igen sok közérdeklő munka elvégzését vette tervbe, azonban a munkaedv napról napra örvendetesén nő. Újabb munkabrigádok fognak megalakulni s örömmel dolgozik minden jóérzésű demokráta ember, mert tudja, hogy országunk létalapja a munka, s tudja azt, hogy népi demokráciánk csak így haladhat előre mindnyájunk boldogulására.

Széleskörű kegyelmi rendelet.

Mindenki tisztázza katonai helyzetét.

A nép kormánya a bűnözőket is nevelni akarja és meg akarja adni az alkalmat a megjavulásra. Ezt a célt szolgálja az a két közkegyelmi rendelet is, melyet kormányunk nemrég becsatolt ki.

A hivatalos lap április 29-iki számában megjelent újabb kegyelmi rendelet a büntető törvénykönyvbe ütköző egyes bűncselekmények elkövetőin kívül tág lehetőséget nyújt mindenkinek, hogy büntetés nélkül rendezhesse el hanyagolt katonai ügyét.

A kegyelmi rendelet értelmében mindazok a katonaszökevények, vagy a bevonulást elmulasztó egyének, akik a rendelet megjelenésétől számított 30 napon belül jelentkeznek annál a csapatestnél, ahonnan megszöktek, vagy a bevonulást elmulasztók a szó kelyudvarhelyi hadkiegészítő parancsnokságnál (Cercul Teritorial), kegyelemben részesülnek. Tehát csak azok részesülnek kegyelemben, akik a rendeletben megszabott határidőn belül jóvá teszik cselekedetüket, vagy pótolják mulasztásukat.

Felhívjuk tehát mindazok figyelmét, akik valamely csapatesttől megszöktek, hogy legkésőbb május 28-ig jelentkezzenek csapatestüknél, akik pedig elmulasztották a bevonulást, ugyanazon időpontig jelentkezzenek a hadkiegészítő parancsnokságon, még abban az esetben is, ha már egyszer jelentkeztek, de katonai ügyük véglegesen nem rendeződött. Katonai iratai mindenkinek rendben kell, hogy legyenek.

Kegyelemben részesülnek azok is, akik 1946-ban katonai könyvecskéjüket (livret) láttamoztatni elmulasztották, amennyiben a jelzett határidőben ennek a kötelezettségüknek eleget tesznek. A kegyelmi rendelet vonatkozik azokra is, akik lakhelyváltásukat elmulasztották a hadkiegészítő parancsnokságnál bejelenteni, ha most jelentik pontos címüket.

Azok a katonaszökevények és bevonulást elmulasztók, akik jelenleg nem tartózkodnak az ország területén, az országba való igazolt visszatérésüktől számított 30 napon belül kötelesek jelentkezni, hogy kegyelemben részesüljenek.

Külön felhívjuk a hadifogságból hazatérők figyelmét arra, hogy tisztázzák katonai helyzetüket.

Kérjük a községi demokratikus szervezeteket és a hatóságokat, hozzák ezt a közkegyelmi rendeletet a lakosság tudomására.

Bővebb felvilágosítást, vagy utbaigazítást a Magyar Népi Szövetség jogügyi osztálya ad.

A negyedik szabad május elsejét

Udvarhely összliakossága a tények és valóságok tudatában ünnepelte meg. Verőfényes, igazi májusi melegség árad szét már kora reggel. Zászlóerdőben pompázik az izlésesen feldiszitett Udvarhely, mely fegyelmezetten felvonuló és lelkesen ünneplő ezres tömegeivel sokáig emlékezetében fog maradni a lakosságnak. A tavaszi szélben lengő, ős piros és román nemzeti színű zászlókkal feldiszitett Udvarhely eszmeileg is zászlót hajtott az egymással versenyző, országépítő udvarhelyi dolgozók előtt.

Már korán reggel talpon volt az egész város. Kicsik és nagyok egyaránt egyre nagyobb tömegben csatlakoztak a felvonulásra várakozó sokasághoz, vagy igyekeztek helyet biztosítani az ünnepség színhelyén. Reggel 9 órakor már az ünneplő Udvarhely zsufolásig megtöltötte a felvonulási irányban a járdákat is.

— Államunk jellegét és becsületesen dolgozó mindnyájunk boldog jövőjét az a tény határozza meg, hogy a politikai és gazdasági hatalom már nem az élelősködő nagytőke, hanem a munkásosztály, a dolgozó földműveltség és a néppel együtt dolgozó értelmiség kezében van, szögezte le ünnepi beszédében Szilágyi Ignác megyefőnök. Történelmi visszapillantást vetett az eltelt harcos évtizedekre, kitért a demokratikus Románia eddig elért, fel nem bocsúlható politikai és gazdasági vonatkozású sikereire, majd a további célok megvalósításáról beszélt, az ünneplő tömeg szünni nem akaró viharos éljenzése között.

Ezután Keintzel József a RMP részéről lendületes, kimerítő kül- és belpolitikai tájékoztatót adott, részletesen ismertette május 1 jelentőségét.

— Így csak azok tudnak ünnepelni, akik tudják és érzik, hogy a hatalom és az ország, tehát a jövőjük is, saját kezükben van. Az országépítés terén előttünk áll a nagyszerű feladatok megvalósítására készen álló munkás, földműves és haladó értelmiségi osztály, a Román Munkáspárttal az élen, hangsúlyozta Keintzel. A szónok ezután szót a nyugati imperiálisták kétségbeesett háborus uszításairól és terveiről, amikkel mind inkább inogó helyzetüket akarják menteni. A vörös hadsereg megemlékezésekor az ünneplő tömeg viharos és hosszas lelkesedéssel fejezte ki tiszteletét és szeretetét.

Majd a versenyzászió átadására került sor, amit a vetési csata terén elért nagyszerű eredményekért Kányád község nevében Toró Domokos vett át.

Közel 12 ót ütött az óra, amikor megkezdődött a látványos felvonulás a Kossuth utcában felállított tribün előtt, hol a politikai pártok vezetői, a katonai és polgári hatóságok, valamint a tömegszervezetek képviselői fogadták Udvarhely lelkesen felvonuló színpompás csoportjait. A szakszervezeteken, sportalakulatokon, nagyszámu diákságon kívül, népes számban képviseltették magukat a környező faluk földművesei. A véget nem érő felvonuló csoportokat lelkesen, ujjongva éltették.

Május elsejének megünnepléséből méltóképpen kivette részét Székelyudvarhely.

Demokrata nőink eredményes munkája megyénkben

Végigjártam a Romániai Demokrata Nők Szövetségének udvarhelymegyei bizottságával a megyét, hogy végig nézzem, milyen munka foglalkoztatja május elsejével kapcsolatban a szervezet tagjait. Ismét megállapíthattam, hogy a nők egyre többen és többen kapcsolódnak be a munkába. Ez tette lehetővé, hogy a város két napközi otthonában játszótérrel állítsanak fel a gyermekek számára, homokkal és padokkal. A 75 napközis gyermek május elsején két-két egyenkötényt kapott, amit a NSZ tagjai varrtak meg. Ezen kívül egy tíz éves teljesen árva leányka, Bálint Margit kapott egy új ruhát, két kötényt és egy pár cipőt.

A városban a tejkonyháról tíz intézmény részére viszik ki a tejet. Jelenleg 450-en kapnak ingyen tejet naponta. A megyében eddig 12 tejkonyha működött, de május elsején még tíz kezdte meg működését és további tejkonyhák felállítása is szervezés alatt van, mindaddig míg el nem érik a napi 3.000 adagot.

A megyében Zsomboron már meg is nyílt a Napközi Otthon, amit a zombori nők saját munkájukkal teremtetek meg. Zetelakán is szépen dolgoznak, hogy meg tudják nyitni a Napközi Otthont.

Utóljára hagytam a Keresztúrról

szóló beszámolómat, mert amit ott láttam, külön élmény volt számomra. A Munkás Párt, az Egészségügyi Bizottság és a RDNESZ kezdeményezésére tervbe vették egy tudógondozó felállítását. Erre az adott indítókot, hogy a városban 15 fertőző tudóbetegek van, akik szegénysorsu és nagy családok emberei lévén, ez által veszélyeztetik környezetük egészségét. Így jutottak arra a gondolatra, hogy egy külön tudógondozót állítsanak fel, ahol ezeket a betegeket ápolják. Habár a terv az első pillanatban szinte lehetetlennek látszott, később kiderült, hogy keresztülvihető lesz. Derzsi Béla a városon kívül fekvő egy emeletes, 9 szobás villáját több szoba butorral együtt egy évre ingyen átengedte a tudógondozó céljára. A gyönyörű fenyvesekkel körülvett villa tiszta, pormentes levegőt és pihenést fog nyújtani a betegeknek. A nők rohammunkával rendbehozták a kissé elhanyagolt villát, míg a Munkás Párt tagjai a villához vezető ut és a villany rendbehozatalát vállalták. Ha mindez készen lesz, a szükséges orvosságokról, kezeléssről és az étkezteletéről az egészségügyi minisztérium fog gondoskodni. Egy a múlt napokban rendezett műsoros est bevételét a felszerelés kiegészítésére fogják fordítani. Így fognak

a szegény földművesek és dolgozók betegségekre orvoslást kapni a nők munkája által. Ugy, ahogyan megcsinálták a szülőotthont — amelynek nem régen volt az ünnepélyes felavatása — ugyanugy meg fogják csinálni a tudógondozót is.

Az alkotmány pontjai kimondják az ország egészségügyi helyzetének feljavítását. Lépésről lépésre, az akadályok előtt meg nem hátrálva segítik elő a nők is e cél megvalósítását. Munkájuk előtt meghajtuk az elismerés zászlóját és kívánunk nekik továbbra is jó munkát.

A Magyar Népi Szövetség tisztújító közgyűlése elmarad

A MNSZ székelyudvarhelyi tagozata tudomására hozza tagjainak, hogy a május 23-ra hirdetett közgyűlése további intézkedésig elmarad.

Érkeznek a foglyok!

Májusi szél suhan át mezőink felett. A serényen dolgozó, kérges kezű földmunkás emberek egymásra tekintenek. Maguk előtt látják a tábla buzakalászatot, amelyek susogva lengedeznek a buzatáblákon.

A természet e csodás szépségében egy frissen szántott táblánál áll egy hadiasszony, vet valamit a fekete földbe. Munkája befejezésével feltekint az égre s egyetlen kérés röppen el ajkáról:

— Add uram, hogy gyermekeim mellett férjemnek szöhessek ingeket belőle.

Munkája befejezésével haza megy. Valami kimondhatatlan boldog örömmel szorítja magához elébe szaladó négy kis gyermekét, mintha érezné a férj — az apa közelségét.

Kérése meghallgattatott. Érkeznek a foglyok. Jönnek a fecskék érkezésével. Kettő ma érkezett. Egyik az ő férje, a négy kis gyermek apja. Jönnek sokan. Itthon lesznek mind mind.

Értesülésünk szerint Focsaniba érkezett újabb 4.000 hadifogoly és ebben a hónapban még 25.000 fog hazatérni a Szovjetunióból.

Május 5-én hazaérkeztek a 7.324 és 7.366 sz. fogolyáborokból és jelentkezési kötelezettségüknek eleget tevő hadifoglyok:

Nagy László, Máthé Domokos, Jónás László Zetelakára, Szőke Ágoston, Dénes K. Gáspár Varságra, Bodó János Székelyszentkirályra, Kovács Gy. Dombi Lajos, Szász Ferenc, Szabó Ignác Oroszhegyre, Kerekes Mátyás, Agg János Homoródszentmártonra, Nagy Sándor Székelykeresztúrra, Székál Domokos Szolokmára, Imreh Árpád Oroszhegyre, Berecki Ferenc Kúsmódre, Bató Domokos Homoródszentpálra.

A 7027. sz. hadifogolytáborból 5-én érkezett Jodál Lajos, Máthé István Székelyudvarhelyre.

Máramarosziget felől a 7467 és a C C C P 7882 számú fogolytáborokból május 9-én hazatértek a hadifoglyok: Orbán Balázs, Lengyel László Székelyudvarhely, Ferenc Imre, Lőrinc József, Márton István Székelyudvarhely, Imre Albert Szentlélek, Forró Ödön Kányád,

SZÖVETKEZETI ÉLET

— Az udvarhelymegyei „Federale” közleményei —

SZÖVETKEZETI-OSZTÁLY

I.

Az április hó 1-én megjelent 81 sz. adótörvény módosította az eddig érvényben volt adó rendelkezéseket. Ezen módosításokból a szövetkezeteket érintő fontosabb rendelkezéseket az alábbiakban közöljük:

Fizetések utáni adók:

E tekintetben a törvény úgy intézkedik, hogy annak a hónapnak utolsó napjáig, amelyre a fizetés jár, be kell fizetni az adó 80% át. Ezen összegnek megállapításánál a megelőző havi fizetések szolgálnak alapul. A fentmaradó 20% ot a következő hónap 20 ig kell befizetni.

A fizetések utáni adó tekintetében módosítást jelent az is, hogy csak a 8000 lejt meghaladó fizetések után kell felszámítani a 2% os proporcionális adót. Tehát amennyiben a szövetkezeti alkalmazott fizetése nem haladja meg a 8000 lejt, úgy mentesül az adó alól. Itt említjük meg, hogy a 2%-os munkaalspi illeték (Fondul Municipii), valamint az 1%-os munkanélküli illeték továbbra is érvényben van.

A fizetések utáni adót továbbra is fizetési úrlapon (Stat) kell befizetni, amely 3 példányban készítenőd el.

Számla kiállítási kötelezettség és azoknak illetéke.

A kereskedők és iparosok, tehát szövetkezetek is egymásközt történt 1000 lejt meghaladó vásárlások után kötelesek számlát kiállítani, magánosoknak történő eladás esetében 5000 lejt meghaladó eladás esetén állítandó ki számla. Amennyiben az eladások összege a fenti értékeket nem haladja meg, bont kell kiállítani, mégpedig magánosnak való eladás esetében 100 lejt meghaladó, de 5000 lejnél kisebb eladásnál, kereskedők esetében pedig 50 lejt meghaladó, de 1000 lejnél kisebb eladások után.

A kereskedők és iparosok által kiadott számláknál az áru értéke után 14% számlabélyeg illeték róvándó le. A kereskedők és iparosok közvetlenül a fogyasztóknak kiállított számlák után 2% számlabélyeg illetéket alkalmaznak. Az állami, megyei, községi és közigazgatás részére kiállított számlák bélyegilletéke 4%. Megjegyezni kívánjuk, hogy a bonok a számlákkal azonos módon bélyegzendők, 2% kal vagyis minden megkezdett 100 lej után 2 lej.

Ugy a számlát, mint a bont a pénzügyigazgatóság által látalmazott számlatömbből, illetve bonierből kell kiállítani. Ezeket a kiállítástól számított 5 évig kell megőrizni és ellenőrzés esetén a pénzügyi közegeknek bemutatni. Felhívjuk szövetkezetek figyelmét különösen a bonok kiállításának pontos betartására, mivel az ezen intézkedés ellen vétőkre a törvény a legszigorúbb büntetéseket írja elő.

Továbbra is érvényben hagyta a törvény a szövetkezetek mentességeit és így a szövetkezetek mentesek a számlák, illetve a bonok fölbélyegzésének kötelezettsége alól a tagoknak történő eladások esetében. Ebben az esetben is ki kell állítani a számlát vagy a bont, de rá kell vezetni a következő szöveget: »Scutit de taxa de timbru și impozit proporțional conform art. 109 din legea Cooperăției și art. 22. § 48. lit. o din Legea Timbrului«, a legegyszerűbb egy ilyen szövegű bélyegzőt csináltatni.

A 12% os nemzetvédelmi adó hatályon kívül helyezése:

A fenti törvény 12 ik szakasza a rendkívüli nemzetvédelmi törvényt hatályon kívül helyezi és annak egyes rendelkezéseit a bélyeg törvény megfelelő szakaszához illeszti be.

Fuvarbizonylatok bélyegzése:

Minthogy a megjelent 81 es számú adótörvény hatályon kívül helyezte a 12% os nemzetvédelmi adóra vonatkozó törvényt, a fuvarnyugták 2% os proporcionális adóval (számlabélyeg) látandók el, amit a szállítás ellenében kifizetett díj után kell számítani. Tehát a 12% os bélyeg továbbra nem kell a fuvar nyugtáknak alkalmazni.

Nyugták bélyegilletéke:

Tájékoztatásul közöljük, hogy a bélyeg törvény módosításával kapcsolatban a nyugták bélyegilletéke változatlan marad. Köteles azonban a szövetkezet mindennemű kiadásról nyugtát venni, ugyszintén az átvett pénz összegekről nyugtát kiállítani, melyeket szabályszerűen kell felbélyegeznie. Megjegyezzük azonban, hogy a szövetkezet és tagjai között létrejött ügyletek e tekintetben sem esnek bélyeg kötelezettség alá, azonban ebben az esetben is az okmányra feltétlenül alkalmazandó a román szövegű bélyegmentességi bélyegző.

II.

Igen sok szövetkezetünk nem küldötte még be az április hó 18 án vagy 25-én megtartott évi rendes közgyűlések iratait, felkérjük ezen szövetkezetek vezetőit, hogy a közgyűlési iratokat a kiküldött tájékoztató szerint kitöltve és aláírva a legstürögősebben terjesszék be szövetkezeti osztályunkhoz, mivel ezeket záros határidőn belül be kell terjesztenünk az illetékes járásbíróhoz.

III.

Felhívjuk fuzionált szövetkezeteket, hogy az Incoop által már visszaküldött és jóváhagyott fuziók jegyzőkönyveket a közös gyűlésen kijelölt két meghatalmazott által mielőbb terjesszék be az illetékes járásbíróhoz hitelesítés végett, hogy ezáltal a fuzió érvénybe lépjen.

Ugyanakkor kérjük, hogy a kiküldött új alapszabályokat is mielőbb kitöltve és aláírva osztályunkhoz küldjék be, hogy ezeket is beterjesztheszük az Incoophoz jóváhagyás végett.

IV.

Tudomására hozzuk azon szövetkezeteknek, melyeknek vezetőségében tanítók is részt vettek és a miniszteri rendelkezés értelmében lemondtak a szövetkezeti betöltött állásukról, hogy az Incoop 12091—1948 számú átirata értelmében módosította ezt a rendelkezést olyképpen, hogy azok a tanítók, akik az iskolai teendő mellett csak szabad idejükben foglalkoznak a szövetkezetekkel, továbbra is működhetnek minden korlátozás nélkül. Ez uton is felkérjük tehát tanító szövetkezeti testvéreinket, hogy a szövetkezetek érdekében vállalják továbbra is az eddig betöltött tisztségeiket.

V.

Tudomására adjuk mindazoknak a szövetkezeti testvéreinknek, akiknek szövetkezeti érdekű közleményeik és hozzászólásai vannak, hogy ezeknek szívesen helyet adunk lapunk szövetkezeti rovatában. Kérjük azonban a cikkeket minden héten legkésőbb csütörtökön estig szövetkezeti osztályunkhoz beküldeni.

Szövetkezeti üdvözléssel:

Kovács László Márk Albert

ÁRU-OSZTÁLY

Mandat-árak szétosztása.

Közöljük összes szövetkezetek vezetőiségeivel (boltkezelőivel), hogy a Federálénknál levő mandat árak szétosztását megkezdjük s ezért a lehető legrövidebb időn belül keressenek fel. Elosztásra kerül: kartonáru, sárga vászon, fonal és cipő.

Az Incoop legújabb rendelkezése értelmében a mandat-árakat csakis készpénzfizetés ellenében adhatjuk ki szövetkezeteknek, tehát kérjük a t. Vezetőséget, hogy az áruért bejövő fuvaros (boltkezelő), elegendő pénzzel lássák el.

Az INC-központ körlevele.

Az INCOOP 4926—1947 számú rendeletével kapcsolatban az alábbiakat hoztuk szövetkezetek tudomására:

A rendelet azokra a fizikai és jogi személyekre vonatkozik, akik a kereskedelmi és iparügyi minisztérium által irányított termékek és gyűjtött árak eladásával foglalkoznak.

Ezen rendelet utasításait a szövetkezeteknek is be kell tartaniuk, az állam által irányított árakra vonatkozóan.

A számlák, szállítási jegyek, vagy más hasonló iratok, külön doszában kezelendők, hogy azok bármikor az ellenőrző közegek rendelkezésére álljanak.

Az összes áruk és javak, amelyekre a fenti törvény vonatkozik, külön ke-

zelendők. Külön kezelés alatt értendő, hogy külön számlán és külön könyvben legyenek nyilvántartva.

Az áru után biztosított haszon, az áruk kezelési és szállítási költségei csakis abban az esetben vehetők figyelembe, ha azokat igazoló iratokkal igazolják. A haszon összege az áruk értékéhez nem adható hozzá.

Az összes áruk külön osztályozva, állványokon helyezendők el, hogy könnyen számbavehetőek és leltározhatóak legyenek. Az összes áru címkékkel látandó el, hogy azt bármikor lepecsételhessék.

A címkékre rávezetendő a cég neve és lakhelye, a számla száma, az áru megnevezése (cikk száma) és minősége, a beszerzett mennyiség, valamint az eladási ár.

Az irányított áruk forgalombahozatala a raktárak és egységek között a törvényesen bejegyzett számla és szurokkal vagy spanyolviasszal lepecsételt minta alapján történhetik. A minták jó állapotban megőrzendők és a fogyasztó kívánságára felmutatandók.

Textiláruknál a minták 5/7 cm darabok, melyek külön kartonra bélyegzendők le, feltüntetve az áruk elnevezését, szélességét és az eladási árat.

A számadó egységek kötelesek egy raktárkönyvet vezetni, amelybe be kell vezetni a beérkezett és kiadott áruk áruértékeit, megállapítva minden szombaton az áruk súlyát és értékét. Ez a raktárkönyv naponta vezetendő.

A gyapot, vászon, kötött áru, láb-beli és vasárukról eladási nyilvántartás vezetendő (egy füzetben) a következő adatokkal:

1. a vásárló személyazonossága,
2. az árucikk mennyisége és minősége,
3. az áru összege.

A füzetbe való bevezetés két példányban készítenőd indigóval, amelyből az egyik példány a raktárban kifüggesztendő, hogy az áruk szétosztását mindenki láthassa.

INCOOP

s. s. I. Mita s. s. C. Popescu

Nyomatékosan felhívjuk szövetkezetek vezetőiségeinek figyelmét arra, hogy a fenti rendelkezések benemartása súlyos büntetést vonhat maga után.

Szövetkezeti üdvözléssel:

Kovács s. k. Nagy s. k.

HITEL-OSZTÁLY

Kérjük hitelszövetkezeteket, tudásák a kölcsönkérőkkel, hogy a kölcsönfolyósítás május 15 ig szünetel. A Nemzeti Bank május 15 ig a járások székhelyén ügynökségeket fog létesíteni és a kölcsönöket az ügynökségek fogják a rászorulóknak folyósítani.

A Federálénál levő kérdőíveket és váltókat visszaküldjük hitelszövetkezeteknek, hogy azokat a gazdáknak adják vissza. Május 15-ike után a kérdőíveket, a Nemzeti Bank ügynökségeinél a kölcsön folyósítása végett mutatassák be.

TERMÉNY-OSZTÁLY

Felhívás!

Felhívjuk a gazdákat és az érdekelteket figyelmét arra, hogy Federáléknál az alábbi megvak kaphatók korlátlan mennyiségben, szabadon minden formában:

kender 37 lej, lucerna 83 lej, here 191 lej kilogrammonként.

A megvak tisztaságáért és csiraképeségéért szavatolunk.

Felhívjuk mindazok figyelmét, akik gyapjubeszolgáltatási kötelezettségüknek még nem tettek eleget, hogy a beszállítás határideje 1948 május 15-én van megállapítva.

Termény- és értékesítési osztály
Frank I. sk. Kuti E. sk.

Tejszövetkezeti osztály.

9 sz. KÖZLEMÉNY.

Közöljük tejszövetkezeteinkkel és főüzemállomásainkkal, hogy hétfőn, május 10-én megkezdjük a tejszínnek tehérgépkocsival való rendszeres fuvarozását. A gépkocsi utvonala a következő:

Hétfő: (délelőtt) Székelykeresztúr—Erd utvonalon érintve Csekefalva, Szentábrahám, Gagy községeket. Etéden találkozik a következő bekötőfuvarokkal: Siklód, Kúsmód, Szolohma, Kőröspatak és a vályunál Székelypálfa, Firtosváralja, Énlaka, Firtos marionos községek bekötőfuvarjaival.

A bekötőfuvaroknak legkésőbb reggel hét órakor találkozniuk kell a gépkocsival, hogy kannát cseréljenek.

Hétfőn (délután) Székelykeresztúr—Ardrásfalva utvonalon, érintve Bol dogfalva, Ujszékely, Székelyszentier sebet községeket.

Kedden: Nyikómentén, Székelykeresztúr—Udvarhely utvonalon, érintve a következő községeket (zárójelben a bekötőfuvarok megjelölése), Rugonfalva (Kis- és Nagykele), Siménfalva (Medesér, Szentmiklós), Kedács, Kobátfalva, (Tordátfalva, Tarcsafalva, Csehétfalva), Szentmihály, Bencéd, Malomfalva, Szentlélek.

(A bekötőfuvarokkal az autó legkésőbb reggel hét óráig találkozik és kannát cserél. A főútvonalon csak felvesz, de nem cserél.)

Kedden Székelyudvarhelyről vissza a Küküllőmentén, érintve a főútvonal mellett fekvő községeket: Bikafalva, Bögöz, Décsfalva, Nagyalambfalva, Kisgalambfalva, Betfalva.

(Az autó csak felvesz, de kannát nem cserél. Bekötőfuvarokkal nem találkozik.)

Szerdán: Nyikómentén, Székelykeresztúr—Udvarhely főútvonalon üres kannát letesz.

Udvarhelyen keresztül lemegy a Homoródmentére, érintve a következő községeket (zárójelben a bekötőfuvarok megjelölése): Patakfalva (Kénos), Homoródszentmárton, (H. almás, Gyepes, Keményfalva, H. remete, Abásfalva, Lókod, Bágy), Recsenyéd, H. szentpéter, H. szentpál, Városfalva, Jánosfalva.

(Az autó mindenütt kannát cserél és közvetlenül találkozik a bekötőfuvarokkal.)

Vissza Küküllőmentén Udvarhely—Keresztúr utvonalon, főútvonalon üres kannát letesz és találkozik a bekötőfuvarokkal, amelyekkel kannát cserél: Bikafalván: Sükő, Farcád, Hodgya község bekötőfuvarjaival.

Bikafalván: Dálya, Ége, Kányád, (Muzsna, Derzs), Miklósfalva, (Ábránfalva, Szentlászló), Ócfalva bekötőfuvarjaival.

Bögözön: Vágás, Dobó, Béta.
Décsfalván: Agyagfalva (Mátisfalva).

Csütörtökön: mint hétfőn.

Pénteken: mint kedden.

Szombaton: mint szerdán, azzal a különbséggel, hogy egyelőre szombaton nem megy az autó a Homoródmentére, hanem csak a Nyikómenté—Küküllőmentei körfuvar teszi meg.

Ezúton is felhívjuk fuvarosaink és tejszövetkezeteink figyelmét, hogy a tejszínes kannákat vizes gyékénnyel vagy pokróccal takarják le és úgy szállítsák.

Igy ünnepeltük május elsejét

Székelyudvarhelyen május 1-én, szombaton este a városi mozgót zsufozásig megtöltötte az ünnepelő közönség. A zászlódiszbe öltöztetett színpadon egy másután felhangzottak az ünnep jeleitől és méltató beszédek, szavaltok és egyéb kulturszámok.

Az ünnepélyt az Internacionáléval a szakszervezet fuvószeneke nyitotta meg, amely később könnyű zenével is gyönyörködtette a közönséget.

A megnyitó beszédet román nyelven Juvara főügyész mondta, míg magyar nyelven Kocsis János dr. beszélt.

Kedves volt a román kat. gimnázium két szavalókórusa és táncsoportja.

Balogh Ferenc hegedűművész Tompa Lászlóné zongorakíséretével Bartók dalokat adott elő, a tőlük megszokott művészi előadásban.

Kökösi László szavalt, majd két egyfelvonásos szindarabot adtak elő.

A ref. tanítónőképző szavalókórusa valóban kiváló nyújtott.

Majd Székely Berta szavalt B. Baksa Mária Gh. Gheorghiu Dejről szóló hatásos versét.

A nyikómenti székelység május 1-én kivonulva a Rez nevű erdőbe, bensőséges ünnepséget rendezett, ahol Izsák Domokos volt országgyűlési képviselő tartott a nap jelentőségéről komoly és tartalmas előadást. Beszédében különösen a földműves és munkásegységéről, valamint a népi demokrácia vívmányairól emlékezett meg lelkesítő hangon. A zöld erdő fái piros zászlókat lengettek a májusi szél, jelképezve azt, hogy földműves és munkás együtt ünnepel és együtt harcol egy közös célért, népi demokráciánk megerősítéséért.

Székelykeresztúron május elsejét soha nem látott lelkesedéssel ünnepelték meg. A reggeli zenésborsztót az iskolák közötti távfutási versenyek követték, majd 11 órakor a tulajdonképpeni ünnepség kezdődött. Az ünnepélyen jelen voltak a környékbeli községek: Fiátfalva, Alsóboldogfalva, Csekefalva, Szentábrahám, Betfalva és Rugonfalva lakosai is, élükön a Pártok vezetőivel, jegyzőivel és tanítóival. Az ünnepséget Gagy Gábor főszolgabíró nyitotta meg, örömet fejezve ki, hogy a nép ilyen nagyszámban jelent meg e magasztos ünnepen. Azután Bencze Albert, a Román Munkás Párt vármegei kiküldöttje mondott beszédet, melyet többiben kitörő lelkesedés és éljenzés szakított meg.

Az ünnepi beszédek után Szikszai János, a RMP-járás titkára a szentábrahámi kiküldötteknek átadta a vár

Az autóval való találkozás és kanna csere úgy kell, hogy történjen, hogy a Küküllő és Nyikómentén a bekötőfuvarok legkésőbb reggel hét órakor, a Homoródmentén legkésőbb nyolc órakor találkozzanak a gépkocsival, hogy a tejszínzállítás a nagy meleg beállta előtt befejeződhessen.

»Transsylvania« vajgyár
Székelykeresztúr.
Tekonczia A. sk.

megyei RMP vándor-zászlóját, annak elismeréseképpen, hogy ez a község lett a vetési verseny győztese a járásban.

Ezekután a felvonulás következett. A diszkapunál a székelykeresztúri óvodák és kisebb iskolás gyermekek álltak kettős sorfalat, mindenik kisgyermek kezében piros zászlócskával. Különösen kitűntek a keresztúri unitárius gimnázium leánytanulói és a leánygimnázium tanulói.

1848 az iskolákban

1848 májusi megünneplése az iskolákban el sem képzelhető másképp, mint hogy a diákság tanulmányozza minél alaposabban a forradalom eseményeit és eszméit. Ezt a célt szolgálja a közoktatásügyi minisztérium által kiírt és országsszerte megtartott iskolák közötti centenáriumi verseny.

Ezen a héten három verseny zajlik le az előírásoknak megfelelően városunkban is: Házi dolgozat 1848 megyei vonatkozásairól és eseményeiről. Május 15-én zárthelyi verseny 1848 tárgyköréből, melynek pontos címét a minisztérium küldi meg. Végül művészeti verseny, melyen képzőművészeti alkotások (rajzok, szobrok stb.) fognak szerepelni.

A tanuló ifjuság nagy érdeklődéssel, szorgalommal tanulmányozza az 1848-as forradalmat és szabadságharcot, illő, hogy a felnőttek is komolyan foglalkozzanak 48 jelentőségével.

— A 36 éves „Pravda”. Május 5-én ünnepelték a Szovjetunióban a „Pravda” (Igazság) fennállásának 36. évfordulóját. A „Pravda” fontos szerepet töltött be a szociálista forradalom előkészítésében és a munkásmozgalmak irányításában. Ma, mint a világ egyik legnagyobb példányszámu lapja tölti be a szociálista igazság hirdetésének feladatát.

x A Szabadság-tér és Budvár között elveszett egy női karóra. A becsületes megtalálóját jutalomban részesítjük, ha Jakab Ibolya VII. éves tanítónőjelöltnek visszaadja.

x Egy lugosi cseréppel fődött istálló eladó, vagy külön a cserép.

x Eladó házak, földek, házhelyek. Felvilágosi út: Rakóczi út 2. 1-2

x Eladó egy kertesi családi ház, egy kisebb villaszertű, alapincézett, csinos, téglából épült ház, közel a Főterhez. Érdeklődni lehet Balázs János vendéglősnél. 1-2

x Eladó Szentegyházfaluban egy csűr 2 istállóval, 16 m. hosszú, 10 m. széles, teljesen új, használatlan. Ára meggyezés szerint. Érdeklődni lehet Hatos Dénesnél felszeg. 1-2

SPORT

Győzelmi ünnepe volt az udvarhelyi sportnak május 9.

UNTE-CSTE 4:0

Az UMTE fiatal football csapata szép győzelmet aratott a csíkszeredai csapat felett. Különösen összjátékáért érdemel a csapat dicsőreget. A kapu előtt azonban még mindig sokáig töltöznének és nem tudják játékukat eredményesíteni.

Auto-Sport—Vilforul Dacia 9:1

Kézilabdacsapatunk komoly játékkal lehangolt ellenfelet. Ugy a csatársor, mint a védelem megfontoltan és összhangban játszott. Külön nagy érdeme a csatársornak, hogy az egyéni játékok helyett végre a kapu előtt is összjátékot játszott és így széthúzva az ellenfél védelmét, eredményekben is eredményesíteni tudta magasszínvonalu játékát.

A csapat fejlődésben van és a tegnapi mutatott formája után az ország legjobb csapatává fog válni.

Diáksportunk eredményeivel helyszűke miatt következő számunkban foglalkozunk.

HIREK

A szentkeresztbányai üzem kohóvató ünnepéről a jövő számban közlünk terjedelmes cikket.

— Kik kötelesek minimális adóvalomást adni? Az ország minden nagykorú lakosa, ki hat hónapnál tovább városban lakik és semmiféle egyenes adóval (föld, ház, kereskedelmi, ipari, fizetés utáni kereseti adó, stb.) megadóztatva nincsen, az egyenesadó törvény 55. szakasza szerint évi 1.000 lej minimális adó fizetésére van kötelezve. Az erre vonatkozó bejelentések a P. jelzésű adóvalomási iveren 1948. május 15-ig eszkozzendők a kerületi adóellenőri hivatalnál. Mentések ezen adó fizetése alól: 1. Férjével közös háztartásban élő feleség. 2. Szülők, vagy családjuk által eltartott gyermek 25 éves korig. 3. Szülők, gyermekek vagy jótékony célok közintézmények által eltartott bármilyenkoru nők vagy 65 éven felüli férfiak.

— Figyelmeztetés a háztartási alkalmazottak szerződéses ügyében. Tudomására hozzuk az erdélyieknek, hogy a munkügyi minisztérium a munkaadók és a háztartási alkalmazottak között kötendő szerződések megkötésének utolsó határidejét május hó 15-én állapította meg. Mindazon munkaadók, akik e határidőig a szerződéseket nem kötik meg, a 337 sz. rendeletben előírt büntetéseket teszik ki magukat. A szerződések a helybeli betegsegélyző hivatal helyiségében köthetők meg.

x Eladó egy kéjrártu, szabadon lengő síkszita, egy központú. Cim: Farkas Mózes malomtul. Jdonos, Felsőboldogfalva. 2-4

x Eladó modern új ház 2 üzlethezlyiséggel Lenin ut 27 sz. alatt. Érdeklődni lehet sürgősen: Árpád utca 11 sz. alatt. 1-2

x Betula olaj (Oleum Betulae Empireumaticum) Betula szurok (Pix Betulae), gyógyít makacs bőrbántalmakat, sebet, hajhullást. Kerje orvosától vagy a gyógyszerháznál. Betula Laboratorul Crimic, Olorheiu, Str. Olorheiu Balázs 38. Engedélyezve 59049-1946. Klinikai s egyéb elismerő levelek. 1-4

Nyomatott a »Szabadság« könyvnyomdában Székelyudvarhely.

Az Iparos Önképző és Székely Dalegylet pünkösdi másodnapján, folyó hó 17-én este 8 órakor műsorral egybekötött háziestélyt rendez a székházában.